

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Випуск 10

*Матеріали ІХ Всеукраїнської
науково-практичної конференції
“Становлення та розвиток української державності:
актуальні проблеми державного та регіонального управління
на сучасному етапі розвитку суспільства”,
м. Київ, МАУП, 14 листопада 2013 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2014

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 1 від 29.01.14)*

Редакційна колегія:

А. М. Подоляка (голова), д-р юрид. наук, проф.;
А. А. Ізнатченко (заступник голови), канд. техн. наук;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук, проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
Ф. М. Медвідь, канд. філос. наук, проф.
О. В. Куроченко, д-р екон. наук, проф.;
А. С. Лисецький, д-р екон. наук, проф.;
І. П. Розпутенко, д-р наук держ. упр., проф.;
Г. П. Ситник, д-р наук держ. упр., проф.;
Ю. П. Сурмін, д-р соціальних наук, проф.;
В. В. Утвенко, канд. іст. наук, доц.;
Н. М. Чернуха, д-р пед. наук, проф.;
М. В. Чечетов, д-р наук держ. упр., проф.;
Н. П. Ярош, д-р наук держ. упр.

Видання здійснене в рамках проекту
“Наукові праці МАУП”

Становлення і розвиток української державності : [зб. наук. пр.] /
МАУП. — К.: ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 10: Матеріали ІХ Всеукр. наук.-практ. конф. “Становлення та розвиток української державності: актуальні проблеми державного та регіонального управління на сучасному етапі розвитку суспільства”, м. Київ, 14 листоп. 2013 р. / редкол.: А. М. Подоляка (голова) [та ін.]. — 2014. — 414 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано статті учасників науково-практичної конференції, присвяченої найважливішій проблемі сьогодення — становленню України як держави. Розглядається формування державності в Україні у різні періоди історії та в різних аспектах.

Для науковців і державних службовців, політиків і політологів, викладачів і студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і суспільства.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

громадянського суспільства в Україні	232	Ігнатенко А. В. Поняття управління фінансами банку в сучасних економічних дослідженнях: проблеми визначення та аналізу	277
Жабюк І. Я. Шляхи вдосконалення механізму управління та регулювання системи економічного захисту операцій торговельного підприємства в Україні	237	Карпова К. В. Стратегічне планування у сфері економічної безпеки вищого навчального закладу приватної форми власності	283
Левченко М. О., Левченко В. М. Рекомендації щодо управління та вдосконалення нормативно- правової бази забезпечення єдиної системи підготовки молоді в Україні до військової служби на контрактній основі	242	Колесник В. М. Напрями формування природно- ресурсного потенціалу країни	288
Левченко М. О. Стан та перспективи розвитку сфери туризму в Україні: управлінський аспект	247	Колодізева С. О. Науково-методичні підходи до визначення поняття організаційного забезпечення управління банківськими послугами	291
Доносо Варгас Дієго Хосе, Доносо Варгас Сантьяго Феліпе, Доносо Варгас Хавієр Національна безпека в умовах модернізації політичної системи України	255	Коноплястий Є. В. Тенденції формування стратегії управління екологічною системою (на прикладі м. Києва)	297
Бабіч Г. В. Підходи до впровадження світового досвіду боротьби з контрабандою в Україні на державному і місцевому рівнях	260	Курчина Т. О. Маніпулятивні технології на виборах в Україні в умовах модернізації політичної системи	303
Бодров А. В. Роль неурядових організацій в процесі становлення громадянського суспільства	262	Лісовська Ю. П. Адміністративно-правові засади управління інформаційною сферою	307
Гула С. Є., Гула О. А. Повноваження Міністерства економічного розвитку і торгівлі України у сфері державних закупівель	266	Малгожата М. Г., Гурина Т. І., Кокоріна А. І. Вчення Руссо про державу в умовах модернізації політичної системи України	310
Журавльов А. В. Державна охорона органів державної влади та посадових осіб як напрям правоохоронної діяльності	269	Медвідь А. М., Мельниченко Я. Б., Пришва О. М. Філософсько-правові ідеї часів Київської Русі і сучасна українська державна	316
Исмаилова Хураман Эльдар кызы Государственная политика в сфере формирования и развития толерантного общества	273	Медвідь А. М., Столітній М. М., Беселія А. Б. Співвідношення права і закону в сучасному державному будівництві	325
		Мишляєв Т. Ю. Вплив соціополітичних поділів на політичний розвиток суспільства	329

НАПРЯМИ ФОРМУВАННЯ ПРИРОДНО-РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ КРАЇНИ

Становлення і розвиток української державності, вип. 10, с. 288–290

У сучасних умовах економічного розвитку, динамічних змін та трансформації національної економіки, серед проблем та питань, пов'язаних з виходом України на новий якісний рівень розвитку, дуже важливе місце займає питання формування нових підходів та методів до вивчення прогресивних напрямів використання природно-ресурсного потенціалу країни.

Невід'ємною умовою сталого економічного та соціального розвитку України є забезпечення екологічної безпеки та раціональне використання природних ресурсів. Забезпечення цього розвитку належить до числа пріоритетних та глобальних питань у внутрішній та зовнішній політиці розвинених країн. Світовий і вітчизняний досвід показує, що неможливо забезпечити сталий економічний розвиток суспільства за рахунок руйнації природного середовища та виснаження природних ресурсів, так само як неможливо зберігати високу якість середовища проживання без розвиненої економіки.

Важливим завданням гармонійного функціонування економічної системи країни є ресурсозберігаючий тип розвитку та створення ефективного економічного механізму ресурсозбереження.

Дослідженням теоретичних і практичних питань ресурсозбереження займалося дуже багато видатних як зарубіжних — Б. Райберг, О. Кроллі, А. Піг, Дж. Форрестер, Д. Медоуз, Дж. Хікс, Р. Солоу, Е. Пестель, так і вітчизняних вчених-економістів — Л. Ш. Лозовський, Г. М. Покарев, Е. Б. Стародубцева, В. С. Іфтемичук, В. А. Григорьев, М. І. Маниліч, Г. Д. Шутак, С. І. Дорогунцов, Ю. І. Пітюренко, Я. Б. Олійник, І. О. Іванов, Л. Т. Хижняк, Д. В. Липницький, В. І. Вернадський, В. М. Данілішин, але ці питання не втрачають своєї актуальності і стосовно сьогодення.

Поняття “ресурсозбереження” з'явилося у науковій літературі в другій половині 80-х років ХХ ст. До ресурсозбереження відносили середньорічні темпи приросту національного доходу, основних виробничих фондів і фондівіддачі матеріальних витрат; зменшення собівартості продукції у промисловості і будівництві; економію котельно-пічного палива, електричної і теплової енергії; використання вторинної сировини; металовідходи у машинобудуванні і металообробці. Питання раціонального використання і збереження ресурсів не втрачають своєї актуальності для вітчизняної економіки упродовж

кількох десятиліть поспіль. Ресурсозбереження для України є перспективним шляхом розв'язання її економічних, політичних, екологічних, соціальних проблем.

Термін “ресурсозбереження” має багато визначень, що наводять вітчизняні та зарубіжні науковці.

С. В. Мочерний. Ресурсозбереження — це процес послідовної і комплексної реалізації організаційних, економічних і технічних заходів, спрямованих на забезпечення економії і раціонального використання матеріально-сировинних ресурсів у всіх галузях народного господарства.

О. А. Кролі. Ресурсозбереження — це комплексний напрям наукових досліджень, який складається з кола економічних, інженерно-технічних, правових та соціальних дисциплін, які постійно розширюються, з єдиною цільовою установкою.

Б. А. Райберг, Л. Ш. Лозовський, Е. Б. Стародубцева. Ресурсозбереження — один із важливих напрямів підвищення ефективності виробництва, де основними напрямками ресурсозбереження є впровадження ресурсозберігаючої техніки і технологій, які дають можливість знизити матеріаломісткість продукції.

За результатами проведеного дослідження бачимо, що найчастіше процес ресурсозбереження визначають як комплекс організаційних, економічних, технічних заходів, спрямованих на забезпечення потреб з використанням мінімальної кількості ресурсів. Але в цих визначеннях, на нашу думку, не з'ясовуються джерела та шляхи економії ресурсів, державна підтримка зазначеного процесу.

Підсумовуючи наведені визначення терміна “ресурсозбереження”, можемо надати власне його трактування: ресурсозбереження — один з провідних напрямів вивчення та раціонального використання всього ресурсного потенціалу світової економіки з максимальним застосуванням ресурсозберігаючих технік та технологій, розробка яких спирається на новітні досягнення НТП, для максимально ефективного використання всіх видів ресурсів, а також спрямування виробничих галузей на використання вторинних ресурсів, формування комплексної, багаторівневої державної ресурсозберігаючої політики.

Метою ресурсозберігаючої діяльності є зниження ресурсоемності (або підвищення ресурсоефективності) виробництва і забезпечення максимального корисного ефекту споживача від використання одиниці продукції, що супроводжується зменшенням техногенного навантаження на навколишнє природне середовище.

Ресурсозбереження поступово набуває статус основної ідеології розвитку промислового виробництва. Причинами таких змін є зростаючі з року в рік обсяги залучення природних ресурсів у господарський оборот, подорожчання продукції, що виготовляється на їх основі, внаслідок вичерпання і погіршення якості ресурсів, збільшення масштабів забруднення навколишнього середовища.

Незважаючи на надзвичайну актуальність і високу ефективність упровадження ресурсозберігаючих заходів на підприємствах України, їх реалізація нині поєднана з рядом

проблем: відсутністю джерел фінансування ресурсозберігаючих заходів, суперечливістю вітчизняної нормативно-правової бази, недоліками державного планування у сфері ресурсозбереження, визначення його стратегії і тактики, недосконалістю системи органів державного управління ресурсозбереженням, неефективним використанням економічного інструментарію стимулювання ресурсозбереження, тіньовою економікою, гострим дефіцитом інформації і кваліфікованих кадрів у цій галузі.

Таким чином, активне впровадження ресурсозбереження можливе за рахунок загальної орієнтації на комплексні заходи, які охоплюють різні сфери діяльності та дають змогу досягти максимального ефекту економії ресурсів за умови адаптації інформаційної та правової бази, податкової політики, максимального використання інтелектуальних ресурсів до сучасних ринкових умов господарювання, а також цільового фінансування та комплексної державної підтримки.